

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ในจังหวัดสุรินทร์

Opinions of Agricultural Extensionists toward the Operations of Rice Farmers
Registration in Surin Province

ภาสินี จันทรแดง (Phasini Jundang)* กรณี ต่างวิวัฒน์ (Paranee Tangwiwat)**

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (Benchamas Yooprasert)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (2) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์ และ (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2555/56 ครั้งที่ 1 จำนวน 110 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทุกชาย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

ผลการวิจัย พบว่า (1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประมาณสองในสาม เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47.27 ปี ประมาณครึ่งหนึ่งมีอายุมากกว่า 50 ปี ประมาณสามในสี่ มีสถานภาพสมรส และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ มีประสบการณ์ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เฉลี่ย 3.75 ปี จำนวนตำบลที่รับผิดชอบเฉลี่ย 1.48 ตำบล จำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบเฉลี่ย 19.65 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 1,803.23 ครัวเรือน มีรายได้ที่ได้รับจากราชการอยู่ระหว่าง 30,001- 40,000 บาท/เดือน และส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ขั้นตอนการออกใบรับรอง ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ และขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียน ซึ่งขั้นตอนการออกใบรับรองเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดพิมพ์ใบรับรองได้เพียงครั้งเดียวต่อหนึ่งแปลงปลูก ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการกำหนดให้มีการจัดทำประชาสัมพันธ์กลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-10 คน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนน้อยและมีเกษตรกรในความรับผิดชอบจำนวนมาก จึงทำให้ไม่สามารถทำได้ภายในเวลาที่กำหนดและทำให้การดำเนินการประชาสัมพันธ์ล่าช้า ไม่ทันกับความต้องการใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนของเกษตรกร ที่จะใช้ในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล และขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดให้เกษตรกรไม่มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียน หากเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในปี 2552/53 (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีปัญหาจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีปริมาณไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่ ระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียนฯ ไม่ดี และเกษตรกรไม่มาแจ้งยืนยันการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามที่กำหนด โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดสรรบุคลากรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ควรพัฒนาระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียน และควรประชาสัมพันธ์ระยะเวลาก่อนการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนเป็นไปอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ ความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว จังหวัดสุรินทร์

* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address: pasinee_tan@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

e-mail address: ptangwiwat@hotmail.com

*** รองศาสตราจารย์ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

e-mail address: mailto:agashben@stou.ac.th

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) socio-economic condition of agricultural extensionists (3) opinions of agricultural extensionists towards the operations of Rice Farmers Registration in Surin Province and (3) problems and suggestions of agricultural extensionists towards the operations of Rice Farmers Registration in Surin Province.

The population in this research was a number of 110 agricultural extensionists attached to the Agricultural Extension Office, Surin Province who had been assigned to work on rice farmers registration, the first time of 2012/13. Data was collected from all of them. Instrument was questionnaire. Data was analyzed by computer program using the following statistics; frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum value and maximum value.

Results from the study were as follows. Approximately two-thirds of the agricultural extensionists were male with the average age at 47.27 years and almost half of them aged over 50 years. Approximately three-fourths were married, graduated bachelor degree and held the position of agricultural extensionist at professional level. Their average experience in rice farmers registration was 3.75 years. Their average number of responsible sub-districts was 1.48 sub-districts. Their average number of responsible villages was 19.65 villages. Their average number of responsible households was 1,803.23 households. Their average income from the government sector was between 30,001-40,000 baht/month and no extra income from other occupations. (2) Overall opinions of agricultural extensionists towards the operations of Rice Farmers Registration; they agreed with the operations of Rice Farmers Registration at high level over 3 aspects, issue of certificate step, community grouping step and registration application step. They agreed with the issue of certificate step at medium level with the lowest mean that allowed them to type only one certificate per one plot. As for community grouping, by forming sub-groups, 5-10 persons/ group, due to limited number of agricultural extensionists and a large number of farmers under their responsibility, they were therefore unable to handle in scheduled time which apparently delayed the community grouping. This failed to meet farmers' wish to participate in the government's Rice Farmers Registration Project. While the registration application step was agreed by agricultural extensionists at medium level with the lowest mean. To elaborate, farmers who did not have land ownership would not be allowed to register in the Rice Farmers Registration in 2009/10. (3) Problems and suggestions: the number of personnel to work in the operations of Rice Farmers Registration was not suitable with agricultural extensionists mission, poor database program and farmers did not show up to confirm their registration within scheduled time. It was suggested by agricultural extensionists that personnel allocation should be suitable with area of responsibility, development of registration database program and clear notification of operation period and registration site through public relations across the whole area.

Keywords: Opinions, Agricultural Extensionists, Operations of Rice Farmers Registration, Surin Province

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

ในปี 2552 รัฐบาลได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก 3 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จนถึงปี 2555 ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ และให้สำนักงานเกษตรอำเภอบริการรับขึ้นทะเบียน ตรวจสอบ และออกใบรับรอง เพื่อให้เกษตรกรใช้เป็นหลักฐานในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการเกษตร 2555 : 1)

จังหวัดสุรินทร์ เป็นจังหวัดที่มีการดำเนินงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2555/56 ครั้งที่ 1 โดยมีการเพาะปลูกข้าวตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม - 31 ตุลาคม 2555 รวมทั้งสิ้น 165,206 ครัวเรือน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งผู้วิจัยได้รับผิดชอบงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ โดยมีบทบาทภารกิจในการติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นไปตามแนวทาง วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ได้สรุปปัญหาการดำเนินงานพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือเกษตรกรตกหล่น ไม่ได้ไปขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามที่กำหนด (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ 2556 : 1-2)

จากข้อมูลผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรต้องเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ทราบข้อมูลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ชัดเจนว่าการดำเนินงานดังกล่าวเป็นอย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานหรือไม่เพียงใดโดยการสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์ ตลอดจนปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดสุรินทร์ ดังกล่าว ทั้งนี้ จะได้ข้อมูลสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจังหวัดสุรินทร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2555/56 ครั้งที่ 1 ในจังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และเจ้าพนักงานการเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ ทั้งหมด 110 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทุกราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิดสำหรับเจ้าหน้าที่จำนวน 110 ชุด สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร โครงการที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์ ปัญหาและข้อเสนอแนะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดสุรินทร์

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประมาณสองในสาม เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 47.27 ปี ประมาณสามในสี่มีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกือบสองในสามดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 4 ปี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนตำบลที่รับผิดชอบ เฉลี่ย 1.48 ตำบล มีจำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ เฉลี่ย 19.65 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบ เฉลี่ย 1,803.23 ครัวเรือน มีรายได้ที่ได้รับจากทางราชการ เฉลี่ย 30,590.55 บาท/เดือน และมีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นเฉลี่ย 15,532.26 บาท/เดือน

2) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการออกใบรับรอง ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียน

(1) ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียน ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากทั้ง 17 ประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับมากที่สุดจำนวน 8 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากจำนวน 7 ประเด็น และเห็นด้วยระดับปานกลาง 2 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูง

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ที่สุดคือ การกำหนดให้เกษตรกรแต่ละครอบครัวสามารถขึ้นทะเบียนได้ แปลงละ 1 ครั้งต่อการผลิต และการกำหนดให้เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เป็นที่ตั้งของแปลงปลูกหรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอนัดหมาย และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดให้เกษตรกรไม่มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนหากเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในปี 2552/53

(2) ขั้นตอนการประชาคม ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากทั้ง 13 ประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับมากที่สุด 5 ประเด็น ระดับมากจำนวน 6 ประเด็น เห็นด้วยระดับปานกลาง 2 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การกำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดทำประชาคมทุกครั้ง และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการกำหนดให้มีการจัดทำประชาคม กลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-10 คน

(3) ขั้นตอนการออกใบรับรอง ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เห็นด้วยในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ประเด็น เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด 4 ประเด็น ระดับมากจำนวน 5 ประเด็น เห็นด้วยระดับปานกลาง 1 ประเด็น โดยประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การกำหนดให้เกษตรกรลงนามในใบรับรองในฐานะผู้รับรองผลผลิต และประเด็นที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการกำหนดให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดพิมพ์ใบรับรองได้เพียงครั้งเดียวต่อหนึ่งแปลงปลูก

3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดสุรินทร์

(1) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโดยภาพรวม มีความรุนแรงในระดับมาก โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ดังนี้ จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีปริมาณไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไม่ดี และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ มีความรุนแรงในระดับมากที่สุด ปัญหางบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียนฯ ไม่ดี และเกษตรกรไม่มาแจ้งยืนยันการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามที่สำนักงานเกษตรอำเภอกำหนด มีความรุนแรงในระดับมาก ปัญหาแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้ เกษตรกรรับรู้ไม่ทั่วถึง มีความรุนแรงในระดับปานกลาง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่เข้าใจในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนฯ มีความรุนแรงในระดับน้อย และข้อเสนอแนะ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประมาณสองในสาม เสนอแนะว่า ควรมีการจัดสรรบุคลากรในพื้นที่ให้มีความเหมาะสม รองลงมาเสนอแนะว่า กรมส่งเสริมการเกษตรควรพัฒนาระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียน รองลงมา เสนอแนะว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนเป็นไปทั่วถึง รองลงมา เสนอแนะว่าควรพัฒนาระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และรองลงมา เสนอแนะว่าควรมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ตามลำดับ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

---

(2) ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมมีความรุนแรงในระดับมาก โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ดังนี้ การประชาสัมพันธ์เกษตรกรมักมีความเห็นคล้อยตามกัน และเกษตรกรที่มีที่ตั้งแปลงอยู่นอกพื้นที่ ทำให้ไม่ทราบกำหนดการประชาสัมพันธ์ มีความรุนแรงในระดับมาก และเกษตรกรไม่เข้าร่วมประชุม มีความรุนแรงในระดับปานกลาง

(3) ขั้นตอนการออกไปรับรอง

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการออกไปรับรอง ได้แก่ ประเด็นการลงลายมือชื่อในใบรับรองฯ ใช้เวลานาน เนื่องจากใบรับรองมีจำนวนมาก มีความรุนแรงในระดับมาก

การอภิปรายผล

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประมาณสองในสามเป็นเพศชายและประมาณหนึ่งในสามเป็นเพศหญิง ทั้งนี้เพราะระยะแรกของการบรรจุเข้ารับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตรจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากต้องไปปฏิบัติงานในพื้นที่ชนบทและถิ่นทุรกันดาร อีกทั้งผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านเกษตรกรรมจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของลำดวน ชันซ้อน(2544:46) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อบทบาทในงานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรตำบลในจังหวัดอุดรธานีพบว่า เกษตรตำบลร้อยละ 75 เป็นเพศชาย และร้อยละ 25 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.91 มีอายุมากกว่า 50 ปี (อายุเฉลี่ย 47.27 ปี) เนื่องจาก กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ในปี 2510) เป็นเวลา 47 ปีมาแล้ว ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 22.70 มีสถานภาพโสด และ ร้อยละ 3.60 มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง) ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ร้อยละ 60.00 เนื่องจากมติ อ.ก.พ. กรมส่งเสริมการเกษตร 2 กรกฎาคม 2552 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ตำแหน่งประเภทวิชาการ ต้องคุณวุฒิระดับปริญญาตรี เพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 (กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร 2557 : <http://www.person.doe.go.th>) มีประสบการณ์ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเฉลี่ย 3.75 ปี เนื่องจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ 3 ชนิด (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2552 เป็นเวลา 4 ปี มีจำนวนตำบลที่รับผิดชอบเฉลี่ย 1.48 ตำบล มีจำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบเฉลี่ย 19.65 หมู่บ้าน และมีจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 1,803.23 ครัวเรือน กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบงานในพื้นที่เฉลี่ย 1,000 ครัวเรือนต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1 คน แต่จากการวิจัยจำนวนครัวเรือนที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์รับผิดชอบต่ำสุด 727 ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบสูงสุด 3,800 ครัวเรือน และมีจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 1,803.23 ครัวเรือน ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ต้องรับผิดชอบเกษตรกรเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีรายได้ที่ได้รับจากทางราชการ อยู่ระหว่าง 30,001 -40,000 บาท/เดือน (รายได้ที่ได้รับจากทางราชการเฉลี่ย 30,590.55 บาท/เดือน) และส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น (รายได้จากการประกอบอาชีพอื่นเฉลี่ย 15,532.26 บาท/เดือน)

2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน จังหวัดสุรินทร์

1) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดให้เกษตรกรแต่ละครอบครัวสามารถขึ้นทะเบียนได้ แปลงละ 1 ครั้งต่อการปลูก และกำหนดให้เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เป็นที่ตั้งของแปลงปลูกหรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอนัดหมาย เนื่องจากเกษตรกรบางรายจะมีการปลูกข้าวมากกว่า 1 ครั้ง แต่ในระเบียบคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ สามารถขึ้นได้ 1 ครั้ง และเกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เป็นที่ตั้งของแปลงปลูกหรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอนัดหมาย ทำให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความสะดวกในการทำงานมากขึ้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดให้เกษตรกรไม่มีสิทธิขึ้นทะเบียน หากเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในปี 2552/53 เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2553:2) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควบคุมดูแลมิให้เกษตรกรรายใหม่ นำพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์มาขึ้นทะเบียน ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) ปี 2556/57 กรมส่งเสริมการเกษตร (2555:5) ให้เกษตรกรรายเดิมที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) ในปี 2552/53 มีสิทธิขึ้นทะเบียน โดยต้องขึ้นทะเบียนไม่เกินพื้นที่ที่เคยขอขึ้นทะเบียน ในปี 2552/53 เท่านั้น เนื่องจาก ปี 2552/53 เป็นปีแรกที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้ไม่ทั่วถึง ทำให้เกษตรกรไม่ทราบรายละเอียดและไม่ได้ขึ้นทะเบียน ส่งผลให้เกษตรกรดังกล่าวไม่มีสิทธิขึ้นทะเบียนได้อีกในปีต่อไป จึงควรให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ กฤษดาเรืองศรี (2555: 75) ที่พบว่า เกษตรตำบล (นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล) ผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตรกร เป็นช่องทางสำคัญช่องทางการหนึ่งในการเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ให้เกษตรกรรับทราบได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับชำนาญ เมืองทอง (2555: 58) ที่พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านทั้งหมดได้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ อธิบายแบบฟอร์ม และร่วมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ

2) ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดทำประชาคมทุกครั้ง เนื่องจากทำให้เกษตรกรทราบกำหนดการประชาคม และเข้าร่วมประชาคมได้ตรงตามกำหนด ซึ่งเกษตรกรมีที่ตั้งแปลงทั้งอยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่ ปัญหาอุปสรรคการประชาสัมพันธ์คือเกษตรกรที่มีที่ตั้งแปลงอยู่นอกพื้นที่ไม่ทราบกำหนดการประชาคมและไม่ได้เข้าร่วม

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ประชาคม ส่งผลให้เกษตรกรไม่ผ่านประชาคม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดให้มีการจัดทำประชาคม กลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-10 คน ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนน้อย และมีเกษตรกรในความรับผิดชอบจำนวนมาก จึงทำให้การจัดทำประชาคมกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-10 คน ไม่สามารถทำได้ภายในเวลาที่กำหนดและทำให้การดำเนินการประชาคมล่าช้า ไม่ทันกับความต้องการไปรับรองผลการขึ้นทะเบียนของเกษตรกร ที่จะใช้ในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาล จึงควรมีการวางแผนการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นทีม มีนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตรกร เพื่อให้สามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

3) ขั้นตอนการออกใบรับรอง

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดให้เกษตรกรลงนามในใบรับรองในฐานะผู้รับรองผลผลิต เนื่องจากเกษตรกรเป็นผู้ผลิตเอง จึงควรที่จะเป็นผู้รับรองผลผลิตของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2555:15) ระบุในคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ 3 ชนิด (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) ปี 2555/56 การลงนามในใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56 ลงนามในใบรับรองฯ ทั้งต้นฉบับ และสำเนา และ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถจัดพิมพ์ใบรับรองได้เพียงครั้งเดียวต่อหนึ่งแปลงปลูก เนื่องจากบางครั้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการบันทึกข้อมูลผิดพลาดได้ ซึ่งจังหวัดควรมีการชี้แจงการขึ้นทะเบียนและวางแผนร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ให้ทราบ โดยเน้นย้ำถึงการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินการอย่างเคร่งครัด และการกำหนดทิศทางการทำงานในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงาน ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดสุรินทร์

1) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโดยภาพรวม มีความรุนแรงในระดับมาก โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ดังนี้ จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีปริมาณไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไม่ดี และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ไม่เพียงพอมีความรุนแรงในระดับมากที่สุด ปัญหางบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียนฯ ไม่มี และเกษตรกรไม่มาแจ้งยืนยันการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวตามที่สำนักงานเกษตรอำเภอกำหนด มีความรุนแรงในระดับมาก ปัญหาแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬพล นิภาเกษม (2536: 91-100) ที่พบว่า ควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการในเรื่องวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ การอบรมเพิ่มเติมให้แก่เกษตรกรตำบล การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการปรับปรุงระบบข้อมูล และการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้ เกษตรกรรับรู้ไม่ทั่วถึง มีความรุนแรงในระดับปานกลาง

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ กฤษดาเรืองศรี (2555: 65-67) ที่พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกษตรกร ครั้งหนึ่ง ระบุว่า ช่วงระยะเวลารับขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน และได้เสนอแนะว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ ระยะเวลากำหนดงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนและทั่วถึง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรไม่เข้าใจในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนฯ มีความรุนแรงในระดับน้อย

2) ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมมีความรุนแรง ในระดับมาก โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ดังนี้ การประชาสัมพันธ์เกษตรกรมักมีความเห็น คล้อยตามกัน และเกษตรกรที่มีที่ตั้งอยู่นอกพื้นที่ ทำให้ไม่ทราบกำหนดการประชาสัมพันธ์ มีความรุนแรงใน ระดับมาก และเกษตรกรไม่เข้าร่วมประชาสัมพันธ์ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง

3) ขั้นตอนการออกไปรับรอง

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับขั้นตอนการออกไปรับรอง ได้แก่ประเด็นการลง ลายมือชื่อในใบรับรองฯ ใช้เวลานาน เนื่องจากใบรับรองมีจำนวนมาก มีความรุนแรงในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไป ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวดังนี้

1) การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว สิ่งที่มีความสำคัญคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร จึงควรเน้นย้ำถึงการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินการอย่างเคร่งครัด เน้นการประสานงานหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้รับทราบบทบาทและหน้าที่ให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานในแต่ละ ขั้นตอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) การวางแผนการทำงานเป็นทีม

ควรมีการวางแผนการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นทีม มีนักวิชาการส่งเสริม การเกษตรทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตรกร เพื่อให้สามารถดำเนินการขึ้นทะเบียน เกษตรกรเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

3) การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ระยะเวลากำหนดงานให้ชัดเจนและ สถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนเป็นไปทั่วถึง

ควรเน้นการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การกำหนดช่วงระยะเวลารับขึ้น ทะเบียนเกษตรกร และการกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร เจ้าหน้าที่ควรเข้าไปชี้แจงหลักเกณฑ์และ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

เงื่อนไข พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์ขั้นต้นและวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงานรับขึ้นทะเบียน โดยให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยในการทำงาน เพื่อสร้างความเข้าใจ ให้เกษตรกรได้ทราบอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) การประเมินความพึงพอใจของเกษตรกร

ควรทำการศึกษาด้านความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ และการได้รับสิทธิต่างๆจากภาครัฐ ซึ่งผลการวิจัยจะอำนวยความสะดวกเป็น อย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานบริหารของรัฐบาล ต่อการกำหนดนโยบายการช่วยเหลือเกษตรกร ด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร

2) การศึกษาความต้องการของเกษตรกร

ควรทำการศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยยึดฐานข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประกอบการจัดทำโครงการต่างๆ ซึ่งผลการวิจัยจะอำนวยความสะดวกเป็น อย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานบริหารด้านการส่งเสริมและอาชีพการเกษตร โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมและตรงกับความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง

3) การคิดเห็นของเกษตรกร

ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งผลการวิจัยจะอำนวยความสะดวกเป็น อย่างยิ่งสำหรับพัฒนาขั้นตอนในการให้บริการแก่เกษตรกร ความต้องการใช้ประโยชน์ของข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2555). คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56 (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง).

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2556). คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ปี 2556/57 (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง).

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2557). กองการเจ้าหน้าที่ (ออนไลน์) สาระสังเขป คั่นวันที่ 10 พฤษภาคม 2557 จาก <http://www.person.doae.go.th>

จุมพล นิภาเกษม (2536) “ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ออนไลน์) จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>

ชำนาญ เมืองลอง (2555) “บทบาทอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านต่อการส่งเสริมการเกษตร ในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ภรณ์ กฤษดาเรืองศรี (2555) “ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา”

วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และ
สหกรณ์ แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ลำควน ชันช้อน. (2544). ความคิดเห็นต่อบทบาทในงานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรตำบลในจังหวัดอุดรธานี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2553). “การประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2553/54”

(อัคราเสนา)

